
Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma, *luonnos*

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

JTF

Ohjelma käynnistyy syyskuussa 2021

16.6.2021

Päivi Keisanen

Kehittämispäällikkö

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Yhteystiedot:

paivi.keisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

p. 050 431 0605

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma
Uuden kauden diaesityspohja valmistumassa

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)

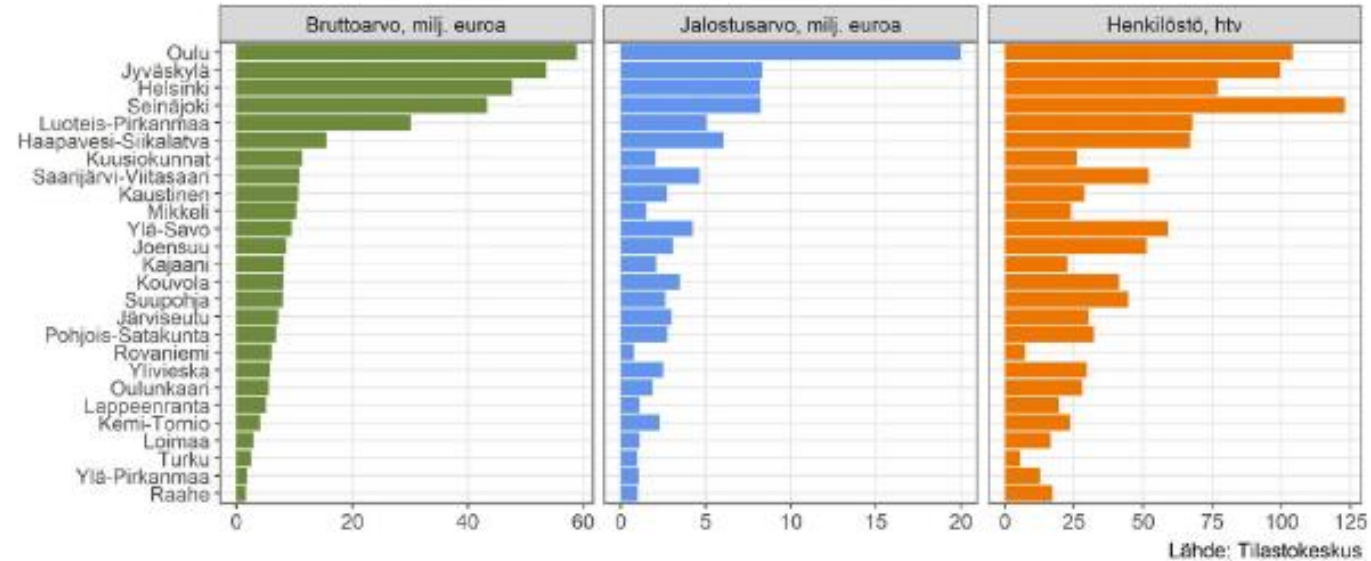
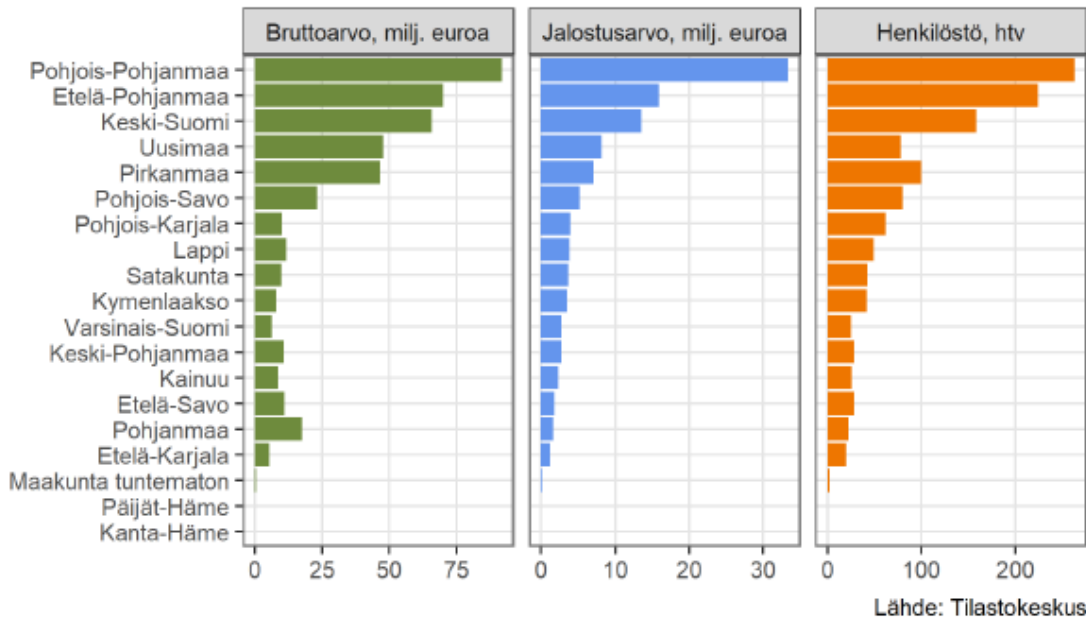
- JTF on uusi rahasto, joka tulee ohjelmaan EAKR- ja ESR-rahastojen rinnalle kolmanneksi rahastoksi.
- Uusi rahasto tullaan sisällyttämään omana toimintalinjanaan osaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelmaa
- Uuden rahaston toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan, rahoittajina Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Rahoitusta myönnetään aluekehityslain ja yritystukilain mukaisiin hankkeisiin, eli samantyyppisiin toimiin kuin EAKR- ja ESR-rahoitusta. Poikkeuksena mahdollisesti energiatuet (valmistelussa)
- JTF:n EU-osuus koko Suomeen on 466 milj. €. Kansallinen julkinen rahoitus todennäköisesti n. 198 milj. €, jolloin kokonaisvolyymi vähintään 664 milj. €.
- Maakuntakohtaista jakoa ei ole vielä tehty.

JTF – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

- JTF-rahoituksen taustalla on Suomen **hallituksen sitoumus puolittaa energiaturpeen käyttö** vuoteen 2030 mennessä. JTF-varoja kohdennetaan tästä tuleviin negatiivisiin alueellisiin sosioekonomisiin vaikutuksiin vastaamiseksi (aluenäkökulma)
- Rahaston tavoitteena on helpottaa ja hallita aluetaloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, joita sitoumuksen toteuttaminen alueilla aiheuttaa.
- JTF edellyttää alueellisia oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmia.
- Pohjois-Pohjanmaan siirtymäsuunnitelman luonnos on laadittu, valmistelua jatketaan syksyllä 2021
 - Sisältää arvion siirtymän taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristöllisistä haittavaikutuksista sekä vaarassa olevien työpaikkojen tunnistaminen
 - Siirtymän haasteisiin vastaaminen ja kuvaus suunnitelluista toimista
 - **JTF—rahoitus kohdennetaan Pohjois-Pohjanmaan siirtymäsuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin**
 - Valmistelussa myös
 - II-pilari: Invest EU-toimet sekä
 - III-pilari: julkisen sektorin lainainstrumentti

Pohjois-Pohjanmaa on merkittävä turvemaakunta

Maakunnan turvetoimialan tuotannon bruttoarvo oli vuonna 2019 oli 86 milj. €, jalostusarvo 31 milj. € ja henkilöstömäärä 240 htv. Turvetoimialan koko tuotantoketju työllistää yht. 430 htv

Kuvio 1. Turvetoimiala maakunnissa vuonna 2019. Päijät- ja Kanta-Hämeen tiedot puuttuvat tietoturvasyistä. Lähde: Alueellinen yritystoimintatilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 3. Turvetoimiala seutukunnissa 2019. Osa seutukunnista puuttuu tietoturvasyistä. Lähde: Alueellinen yritystoimintatilasto, Tilastokeskus.

Pohjois-Pohjanmaan suunnitellut JTF-toimenpiteet – muutokset mahdollisia

1. Aluetalouden uudistaminen: liiketoimintamahdollisuuksien ja työpaikkojen luominen sekä TKI-toiminnan edistäminen

- tuetaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia, toimintaa uudistavia ja tuottavuutta lisääviä investointeja
- vahvistetaan hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja
- tuetaan uutta tai uudistuvaa liiketoimintaa sekä yritysten jatkuvuutta omistajavaihdoksia edistämällä, kehitetään uusia tapoja tukea uutta liiketoimintaa (ml. yrityskiihdyttämö- ja hautomomallit) ja luodaan yritysneuvontaan liittyviä uusia toimintamalleja
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- tuetaan työntekijöiden ja työnhakijoiden uudelleen koulutusta ja uusien taitojen hankkimista
- lisätään TKI-intensiteettiä ja edistetään elinkeinoelämälähtöisen innovaatiotoimintaan ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteet huomioivalla tavalla

Pohjois-Pohjanmaan suunnitellut JTF-toimenpiteet – muutokset mahdollisia

2. Vihreän siirtymän tukeminen

- Selvitetään turvesoiden ympäristövaikutuksia sekä kehitetään viljelytoimia ja menetelmiä ympäristöystävällisimmiksi
- kehitetään energiakäytön edistämisen osaamista liittyen mm. puunkorjuumenetelmien ja yritysten puunkorjuuketjujen kehittämistä sekä investoimalla puun varastointiterminaaleihin ja tieverkostoihin
- lisätään TKI-intensiteettiä ja edistetään elinkeinoelämälähtöisen innovaatiotoimintaan ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteet huomioivalla tavalla
- kehitetään uusiutuvan energian ratkaisuja (mm. biokaasu, tuulivoima, aurinkoenergia, syvälämpö ja keskisyvät lämpökaivot, hukkalämpö ja teollisen luokan lämpöpumput)
- kehitetään turvetta korvaavia tuotteita kuten kiertolannoitteita, kasvualustoja ja kuivikkeita